

■ **Ἐπὶ τῇ ἱερᾷ Μνήμῃ αὐτοῦ: Κυριακὴ Β΄ Νηστειῶν, 27.2.2023 ἐκ. ἡμ.**

Τὸ Φῶς τῆς Ζωῆς* **Μαρτυρία Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ**

Σεβασμιώτατε ἅγιε Ἀδελφέ, Μητροπολίτα Θεσσαλονίκης κ. Γρηγόριε· Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί·

Ἐσορτάζουμε εὐφροσύνως τὸ Καύχημα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ συμπολιούχο τῆς πόλεως Ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ, ὁ ὁποῖος διετέλεσε Ἀρχιεπίσκοπος σὲ αὐτὴ τὴν ἔδρα. **Πρόκειται** γιὰ θαυματουργὸ μέγα Ἱεράρχη καὶ Διδάσκαλο τῆς ἀληθινῆς Ὁρθοδοξίας, Κήρυκα τῆς Χάριτος καὶ ἀπλανῆ Ὁδηγὸ στὴν σωτηρία.

Εἶναι αὐτὸς ποὺ μᾶς τονίζει ὅτι χωρὶς θεῖο φωτισμό, δὲν μπορούμε νὰ μιλοῦμε γιὰ τὴν θεία πραγματικότητα. **Ὅτι** ἡ ἐπίσημη ἔκφραση τῆς Ὁρθοδοξίας εἶναι ἡ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι Πατερικὴ Θεολογία, σὲ ἀντίθεση μὲ κάθε αἵρεση, παλαιὰ καὶ σύγχρονη. **Ὁ** Ἅγιος συνιστᾶ ἀκλόνητη ἔμμομή στὴν Ἁγία Γραφή καὶ τὴν ἱερὰ Παράδοση, *στὴν ἀποκεκαλυμμένη Ἀλήθεια*, μὲ σεβασμὸ καὶ ταπείνωση. **Μᾶς** θυμίζει ὅτι δὲν φθάνει μόνον ἡ ἀποδοχὴ τῶν δογμάτων τῆς Πίστεως, ἀλλὰ **χρειάζεται καὶ ἡ βίωση τῆς πνευματικῆς διδασκαλίας** γιὰ μετοχὴ στὴν αἰώνια ζωή.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, πλήρης θεοῦ Φωτὸς Χάριτος, κήρυξε μὲ τὸν λόγο καὶ διετύπωσε μὲ τὴν γραφίδα τοὺς θεολογικοὺς θησαυροὺς τῆς γνώσεως καὶ ἐμπειρίας του, ἀλλὰ καὶ εἴλκυσε, ἐλκύνει καὶ θὰ ἐλκύνει ψυχὰς μὲ τὴν ἁγία καὶ ἀσκητικὴ ζωὴ του καὶ μὲ τὸ ἐξαιρετικὸ παράδειγμα τῆς ζωῆς του.

* * *

Στὴν ἐποχὴ του ἐμφανίσθηκαν οἱ λεγόμενοι ἀντι-ησυχαστές, ὑπὸ τὸν Βαβυλῶνα Καλαβρό, τὸν Γρηγόριο Ἀκίνδυνο καὶ τὸν Νικηφόρο Γρηγορά. **Αὐτοὶ προσέβαλαν οὐσιαστικὰ τὸ ἀδιάσπαστο τῆς σχέσεως δόγματος καὶ πνευματικότητος. Στηριζόμενοι στὴν κοσμικὴ γνῶση, μὲ ἐμπαθῆ καὶ ἀφώτιστη καρδιά, μὲ οἴηση καὶ ἀλαζονεία, ἐξέφρασαν μίαν ἐκκοσμηκευμένη θεολογία, ἐπικίνδυνη, σφαλερὴ καὶ αἰρετικὴ.**

Ἀμφισβήτησαν τὸν ἄκτιστο χαρακτήρα τῆς θείας Ἐνεργείας καὶ οὐσιαστικὰ ἀκύρωσαν τὴν δυνατότητα τῆς σωτηρίας καὶ θεώσεως τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπιτέθηκαν κατὰ τοῦ Φωτὸς τῆς θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὑποστηρίζοντες ὅτι πρόκειται γιὰ κοινὸ, φυσικὸ καὶ κτιστὸ φῶς. Θεώρησαν τὴν φιλοσοφικὴ ἀνθρώπινη νόηση, γνῶση καὶ σοφία ἀνώτερη αὐτοῦ, καὶ ἐξέφρασαν ἀπόρριψη γιὰ τὴν νοερά προσευχὴ καὶ γενικὰ γιὰ τὴν συμμετοχὴ τοῦ σώματος στὴν ὁδὸ τῆς σωτηρίας, στὴν ἀσκήση, στὴν πνευματικὴ πρόοδο καὶ τελείωση τοῦ ἀνθρώπου.

Γιὰ τὸν πολὺ κόσμον σήμερον ὅλα αὐτὰ τὰ θέματα καταλαβαίνουμε ὅτι εἶναι μᾶλλον ἀκατανόητα καὶ πάντως δευτερευούσης σημασίας. Δὲν ἦταν ὅμως ἔτσι τότε, τὸν 14' αἰῶνα, ὅταν ἡ Αὐτοκρατορία διήρχετο μὲν περίοδο κρίσεως καὶ ἀπειλητικῆς συρρικνώσεως, ἀλλὰ ὑπῆρχε μεγάλη πνευματικὴ ἀναγέννηση, ὅπως καὶ πόθος ἀγιότητος.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἀνέλαβε σὰν ἔμπειρος καὶ κοινῶς ἀποδεκτὸς Ἁγιορείτης Πατέρας τὸ ἔργο ἀντιμετωπίσεως τῆς ἐκτροπῆς μὲ τρόπο θαυμαστὸ καὶ ἀπαράμιλλο:

«Ὁ Θεὸς φῶς ἐστὶ καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία» (Α' Ἰω. 1, 5), βεβαιώνει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος. **Στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως ὁμολογοῦμε γιὰ τὸν Υἱὸ καὶ Λόγον: «Φῶς ἐκ Φωτὸς, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ». Στὸν Θεὸ ἀνθρώπου Χριστὸ ἔλαμψε κατὰ τὴν θεία Μεταμόρφωση στὸ ὄρος Θαβὼρ τὸ Πρόσωπον Αὐτοῦ «ὡς ὁ ἥλιος» (Ματθ. 17, 2) καὶ τὰ ἱμάτιά Του ἔγιναν λευκὰ «ὡς τὸ φῶς».**

Ἡ θεία Δόξα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ καὶ Λόγου, ἡ ὁποία ἀποκαλύφθηκε στὴν Μεταμόρφωση, διευκρινίζει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος, ἦταν ἡ Δόξα τῆς ἀπείρου καὶ αἰωνίου (ἁϊδίου) Θεότητός Του, θεία καὶ ἄκτιστη, ἡ ὁποία ἔλλαμψε μέσῳ τῆς θεωμένης Σαρκός Του. Τὸ θεῖο Φῶς ἐνυπάρχει στὴν θεία Φύση τοῦ ἁγίου Τριαδικοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ συνιστᾶ Ἐνεργεία Του, μὲ

τὴν ὁποῖαν ὁ ἀπρόσιτος γίνεται προσιτὸς στὰ κτίσματά Του, ἐνῶ ἡ Οὐσία Του παραμένει ἀμέθεκτη καὶ ἀπρόσιτη ἀκόμη καὶ γιὰ τοὺς ἀγίους Ἀγγέλους.

Ἡ καθάρια αὐτὴ διδασκαλία ἐγκρίθηκε Συνοδικῶς καὶ περιελήφθη στὸ λεγόμενο «Συνοδικὸν τῆς Ὁρθοδοξίας», ὅπως καὶ τὸ αἰώνιο Ἀνάθεμα κατὰ τῶν ἀμετανοήτων ἐχθρῶν τῆς Ἀληθείας.

Ἐπίσης, διακριβώθηκε ὅτι ἡ ἀνθρώπινη γνώση καὶ σοφία ἔχει σχετικὴ σημασία, ἀφορᾷ στὴν κτιστὴ πραγματικότητα, καὶ ἂν ἐρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν θεία σοφία, λόγω ἀνεπίτρεπτης ὑπερβάσεως τῶν φορέων τῆς σὲ χώρους ἀπρόσιτους, τότε καταντᾷ ἐπικίνδυνη μωρία μὲ καταστροφικὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ δὲ νοερὰ προσευχὴ καὶ ἡ συμμετοχὴ τοῦ σώματος στὸν ἀγῶνα τῆς σωτηρίας εἶναι καθοριστικῆς σημασίας. **Σ**τὴν προσευχὴ, βεβαιώνει ὁ βαθύνουσις Ἅγιος Ἡσυχαστῆς Γρηγόριος Παλαμᾶς (στὶς «Τριάδες» του), ὁ νοῦς περιορίζεται στὴν «καρδίαν», ὅπου τὸ «ταμεῖον τῶν λογισμῶν», τὸ «λογιστικόν», σὰν σὲ θρόνο Χάριτος. **Ἀ**λλὰ τοῦτο δὲν κατορθώνεται παρὰ μόνον μὲ κακοπάθεια σώματος, μὲ νηστεία, ἀγρυπνία, κόπωση καὶ ἄλγος/πόνο. **Μ**ὴ φοβόμαστε τὸν κόπο καὶ τὸν πόνο! **Μ**όνον ἔτσι κατευνάζεται τὸ «ἁμαρτηρικὸν τοῦ σώματος», δηλαδή ἡ ἐμπάθεια καὶ ἡδυπάθεια ποὺ κινοῦν τὰ κτηνώδη πάθη. **Κ**αὶ μόνον ἔτσι, ὅπως καὶ μὲ τὴν ἀπαραίτητη νήψη, οἱ ἐπίμονοι καὶ ἐνοχλητικοὶ λογισμοὶ γίνονται μετριώτεροι καὶ ἀσθενέστεροι καὶ ἐπέρχεται μὲ τὴν προσευχὴ, καὶ μάλιστα τὴν νοερά, κατάνυξη, ταπείνωση καὶ ἀποδίωξη τῆς σκληροκαρδίας.

Σὲ τοῦτο συμβάλλει ἡ Μυστηριακὴ ζωὴ καὶ μάλιστα ἡ συχνὴ συμμετοχὴ στὴν Θεία Εὐχαριστία. **Ὁ** Κύριος καλεῖ σὲ Βασιλικὸ Δεῖπνο τοὺς φίλους Του, δηλαδή ἐμᾶς (βλ. Ματθ. 22, 2-5). **Ἀ**λλὰ δὲν ἀνταποκρίνονται ὅλοι, παρὰ μόνον κάποιοι μᾶλλον ὀλίγοι. **Κ**ι ὁμως, μέσω τῆς Θείας Κοινωνίας, ἐξηγεῖ ὁ Ἅγιός μας, ἡ Θεία Χάρις (Θεία Ἐνέργεια) ἐνοικεῖ ἐντὸς τοῦ σώματος καὶ φωτίζει ἐσωτερικὰ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ψυχῆς!

Γι' αὐτὸ ζητοῦμε παρακλητικὰ στὸ Μέγα Ἀπόδειπνο τῆς περιόδου αὐτῆς: «**Φ**ώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, Χριστέ ὁ Θεός, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον, μήποτε εἶπη ὁ ἐχθρός μου· ἰσχυσα πρὸς αὐτόν» (βλ. καὶ Ψάλμ. 12, 5-6)! **Γ**ι' αὐτὸ διαβάζουμε στὴν Βίβλο τῶν «Παροιμιῶν» αὐτὲς τὶς Σαρακοστιανὲς ἡμέ-

ρες: «Αἱ ὁδοὶ τῶν δικαίων ὁμοίως φωτὶ λάμπουσι, προπορεύονται καὶ φωτίζουν εἰς ἃν κατορθώσῃ ἡμέρα· αἱ δὲ ὁδοὶ τῶν ἀσεβῶν σκοτειναί, οὐκ οἶδασι πῶς προσκόπτουσιν» (4, 18-19).

Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἀναζητοῦμε, νὰ ποθοῦμε, νὰ ἐπιθυμοῦμε σφοδρὰ τὸ θεῖον αὐτὸ Φῶς, τὸ θεσπέσιο, τὸ ἐράσμιο, τὸ ἀγαθὸ καὶ σωτήριο, ὅπως μᾶς προτρέπει ὁ Φωτοδότης καὶ Φωτοπάροχος Κύριος καὶ Θεὸς μας Ἰησοῦς Χριστός: «Ἔως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε» (Ιω. 12, 36).

* * *

Κατόπιν αὐτῆς τῆς ἐπιγραμματικῆς ἀναφορᾶς στὰ θεῖα Παλαμικὰ φωτοποιὰ ρήματα, ἐρχόμαστε νὰ βγάλουμε κάποια συμπεράσματα γιὰ τὸ σήμερα, βάσει τῶν ἀνωτέρω.

α. Εἶπαμε ὅτι τότε, τὸν ΙΔ΄ αἰ., οἱ ἄνθρωποι εἶχαν ὑψηλὰ πνευματικὰ ἐνδιαφέροντα, παρὰ τὶς ἀνάγκες καὶ δυστυχίες τους. Σήμερα, πού ὑπάρχει βεβαίως ὑποτιθέμενη ὑψηλὴ σπουδὴ καὶ γνώση, καὶ πού οἱ συνθήκες διαβίωσης εἶναι ἀσυγκρίτως ὑπέρτερες, παρατηρεῖται ἐν τούτοις σοβαρὴ ἄγνοια, τόσο θεωρητικὴ ὡς πρὸς τὰ δόγματα καὶ τὶς ἀρχές τῆς Πίστεώς μας, ὅσο κυρίως πρακτικὴ, ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψη ὑψηλοῦ πνευματικοῦ βιώματος.

Παρὰ λοιπὸν τὴν κατὰ γενικὴ ὁμολογία μὴ καλὴ κατάσταση πνευματικῆς γνώσεως καὶ ἐπιγνώσεως, οἱ ἄνθρωποι τῆς Ἐκκλησίας ἔχουν τὴν τάση μὲ ἀρκετὰ μεγάλη σιγουριά, βεβαιότητα καὶ αὐτοπεποίθηση, νὰ ἐκφέρουν γνώμη γιὰ ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ θέματα καὶ εὐκαιρῶς ἀκαιρῶς νὰ ὀρίζουν καὶ νὰ ἀποφαίνονται μὲ εὐκολία γιὰ τὸ πῶς ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ ζεῖ, νὰ βαδίζει, νὰ διακυβεῖται κ.λπ. Πρόκειται γιὰ μεγάλο καὶ συνεχῆ πειρασμό, ὁ ὁποῖος συνήθως δὲν βγαίνει σὲ καλὸ, οὔτε προσωπικά, οὔτε συλλογικά.

Γνώμη μπορεῖ νὰ ἐκφέρει κάθε ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ ἐν Χριστῷ, ἀλλὰ μὲ τὴν δέουσα συστολὴ καὶ μετριοπάθεια· καὶ σίγουρα ὄχι μὲ ἐριστικὴ διάθεση ἐπιβολῆς. Δὲν γνωρίζουμε τὰ πάντα, οὔτε εἴμαστε ἔμπλεοι Χάριτος! Ἄν εἶναι νὰ προκύψει περισσότερη σύγχυση καὶ ταραχὴ, καλύτερα νὰ ἀποφύγουμε τὴν ὅποια ἀνάμειξή μας σὲ συζητήσεις καὶ λογομαχίες.

Ζοῦμε σὲ ἐποχὴ ἠλεκτρονικῆς κυριαρχίας. Τὰ μέσα κοινωνικῆς δικτυώσεως παρέχουν μεγάλες δυνατότητες στὴν διάδοση πληροφορίας, εἰκόνας κ.λπ. Ὑπάρχουν τεράστιες δυνατότητες, ὅπως καὶ πολὺ μεγάλοι κίνδυνοι. Τίθενται ἐπ' αὐτοῦ κάποια ἐρωτήματα:

Ἡ συμμετοχή μας σὲ ὅλα αὐτά, ἢ ὅποια γίνεται πιθανὸν μὲ καλὴ διάθεση, ἴσως ἀκόμη καὶ ἱεραποστολική, ἀποβαίνει σίγουρα θετικὴ πνευματικὰ γιὰ μᾶς καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους; **Ἐ**χουμε κατόπιν τὴν διαύγεια πνεύματος γιὰ καθαρὴ καὶ εἰλικρινῆ προσευχή; **Ἡ** ζαλισμένοι καὶ μπερδεμένοι ἀδυνατοῦμε νὰ τηρήσουμε τὸ πνευματικὸ μας πρόγραμμα καὶ εἴμαστε συνήθως ἢ καὶ πάντοτε ἐλλιπεῖς καὶ χρεῶστες στὰ πνευματικὰ; **Ἐ**πίσης, ἂν εἶναι νὰ ἀναλάβουμε ρόλο «διαφωτιστοῦ» τῶν ἄλλων, χρειάζεται μεγάλη κατὰ Χριστὸν σύνεση, περίσκεψη καὶ εὐλογία. **Π**οιοὶ ὅμως ἔχουν αὐτὲς τὶς προϋποθέσεις καὶ κυρίως τὴν ἀπαιτούμενη πνευματικὴ διάκριση γιὰ νὰ ἐπιτελέσουν ἔργο ἱερὸ καὶ οἰκοδομητικὸ χωρὶς παρεκτροπές;

Νὰ θυμόμαστε πάντοτε πῶς ὅ,τι μᾶς ἐνώνει μὲ τὸν Θεό, μὲ τὸ Φῶς καὶ τὴν Χάρη Του, εἶναι καλὸ καὶ ἅγιο. **Κ**αὶ ὅ,τι μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ αὐτὸ τὸν σκοπὸ, εἶναι καλύτερο νὰ ἀποφεύγεται γιὰ τὸ καλὸ τὸ δικό μας καὶ τῶν ἄλλων.

β. **Ο** σύγχρονος πολιτισμὸς στηρίζεται στὰ τεχνητὰ φῶτα, στὶς μπρίζες, στοὺς ὑπολογιστές. **Ἄ**ν συμβεῖ κάποια διακοπὴ ρεύματος (blackout), τὰ πάντα βυθίζονται στὸ σκοτάδι καὶ τὴν ἀπόγνωση. **Ἐ**νῶ ὅμως ὁ τεχνικὸς πολιτισμὸς λαμπυρίζει γύρω μας, βλέπουμε νὰ ἀπλώνεται ὅλο καὶ πιὸ πυκνὸ πνευματικὸ σκοτάδι. **Ἐ**πικρατεῖ μεγάλη Ἀποστασία τόσο στὴν Πίστη, ὅσο καὶ στὸ Ἅγιος.

Ὅπως ὅμως διαπιστώνει ὁ ἅγιος Εὐαγγελιστής: **«Τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν»** (Ιω. 1, 5). **Τὸ** θεῖο Φῶς συνεχίζει καὶ θὰ συνεχίζει νὰ λάμπει ἐπίσης πάντοτε, ὅμως οἱ ἄνθρωποι σκοτεινιάζουν, διότι ἐπιλέγουν τὸ σκότος, ἀποτυφλωμένοι ἀπὸ τὰ πάθη τους· ἀποφεύγουν τὸ Φῶς τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὅποιο ἐν τούτοις «φαίνει πᾶσι», διότι δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ **συμμορφώσουν** τὴν ζωὴ τους πρὸς αὐτό. **Α**ισθάνονται ἀποστραφὴ πρὸς τὴν Πηγὴ τῆς Ζωῆς καὶ φθειρόνται, στενάζουν καὶ τάλαιπωροῦνται μέσα στὸ σκότος τῶν ἁμαρτιῶν, τῶν παθῶν, τῶν πλανῶν καὶ τῶν αἰρέσεων.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρξει **Μετάνοια**, ἀληθινὴ καὶ εἰλικρινῆς, ὥστε νὰ ἐπιτραπεῖ στὸ θεῖο Φῶς νὰ λάμψει μέσα στὶς ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων, νὰ τὶς παρηγορήσει καὶ νὰ τὶς ἀνορθώσει, νὰ τὶς καλλιεργήσει καὶ νὰ τὶς σώσει. **Μ**όνον ἔτσι θὰ ἔχουμε ἐλπίδες γιὰ ἡμέρες καλύτερες καὶ φωτεινές, καὶ αὐτὸ εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀρχίσει ἀπὸ μᾶς τοὺς ἴδιους, ἀπὸ σᾶς καὶ

ἀπὸ μένα, ὄχι ἀπλῶς ἀπὸ σήμερα, ἀλλὰ ἀπὸ χθές καὶ ἀπὸ προχθές! Διαφορετικά, τὸ μέλλον θὰ εἶναι ἀβέβαιο καὶ δυσοίωνο. **Τὰ ὅσα συμβαίνουν γύρω μας εἶναι ἀποκαλυπτικά...**

γ. Συνακόλουθα, ἐπικρατοῦν σήμερα συνθήκες μεγάλης ἀκαταστασίας καὶ συμφορᾶς. Ἐξαπλώνεται ἓνα κῦμα διαφθορᾶς, συγκρούσεων, πολέμου, ἐκμεταλλεύσεως. Κάποιοι λίγοι θέλουν νὰ ἐλέγξουν καὶ νὰ ἐπιβληθοῦν στοὺς πολλούς. Κάποιοι ἐπιθυμοῦν νὰ χειραγωγήσουν τὸν κόσμον καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσουν στὶς δικές τους ἑτοιμες λύσεις, γιὰ τὸ δῆθεν καλὸ τους. Μιλοῦν γιὰ μεγάλη ἐπανεκκίνηση, γιὰ τεχνητὴ νοημοσύνη, γιὰ ρομπὸτ καὶ ἐμφυτεύματα, γιὰ ψηφιοποίηση τῶν πάντων, γιὰ 4η βιομηχανικὴ ἐπανάσταση, γιὰ ἐπιδημίες καὶ πανδημίες, γιὰ γενετικὲς θεραπείες, γιὰ πράγματα ἀπίθανα καὶ ἀφάνταστα.

Ἐπίσης, ἓνα κῦμα ἀθεΐας κατακλύζει τὸν κόσμον, ἢ ἀκόμη καὶ μορφῶν δῆθεν πνευματικότητος, ποὺ φθάνουν μέχρι τὸ ἀκραῖο σημεῖο λατρείας ἀκόμη καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀνθρωποκτόνου διαβόλου!

Τί ἀντιτάσσουμε σὲ αὐτὰ ὡς πιστοὶ Ὁρθόδοξοι Χριστιανοί, ἀκόλουθοι τῆς γραμμῆς καὶ παραδόσεως τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ;

Τὴν ἀταλάντευτη σταθερότητα στὴν Πίστη ποὺ ἀποτελεῖ τὴν ὑπέρτατη Ἀλήθεια περὶ Θεοῦ, κόσμου καὶ ἀνθρώπου· τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν προσευχὴ καὶ μάλιστα τὴν Εὐχὴ τοῦ Ἰησοῦ, τὴν ταπεινὴ καὶ θυσιαστικὴ ἀγάπη γιὰ κάθε ἄνθρωπο, τὴν ἀποφυγὴ τοῦ κοσμικοῦ πνεύματος, τὴν λιτότητα, τὴν ἐπιδίωξη τῆς Μετανοίας καὶ τῶν ἁγίων Μυστηρίων, τὴν προσκόλλησι στὴν Πατερικὴ διδασκαλία καὶ στὸ παράδειγμα τῶν Ἁγίων, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τοὺς πραγματικοὺς Ὁδηγούς μας. Ἐπίσης, τὸ ἀνυποχώρητο Ὁμολογιακὸ φρόνημα ἔναντι κάθε ἐκτροπῆς, ὀποθενδήποτε προερχομένης, χωρὶς ἐκπτώσεις καὶ συμβιβασμούς, διότι ζοῦμε σὲ καιρὸ συγκρητισμοῦ καὶ Οἰκουμενισμοῦ, σὲ σχετικοποίησι καὶ ἀποϊεροποίηση τῶν πάντων!

* * *

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ Ἀδελφοί·

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς θὰ ἐλεεινολογεῖ ἀπὸ τὴν θεία μετοχὴ του στὸ Φῶς τῆς θεότητος, ὅσους θέλουν νὰ ὑποδουλώσουν τοὺς ἀνθρώπους καὶ θὰ ἐμπνέει πνεῦμα ἀνδρείας καὶ ἀντιστάσεως στοὺς ἀκολούθους τῆς Μαρτυρίας του. Θὰ ἐλεει-

νολογεῖ ἐπίσης τοὺς λεγομένους ἐπισημοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἡγέτες καὶ τοὺς θολολόγους / ψευδο-θεολόγους, οἱ ὅποιοι ἐν ὀνόματι μιᾶς νοσηρᾶς ἀγάπης συναγελάζονται μὲ αἰρετικούς ἀλλὰ καὶ διαπλέκονται μὲ κοσμικοὺς ἀνθρώπους, ἐτοιμάζοντες ψευδενώσεις καὶ προδίδοντες τὴν Ἀλήθεια.

Ὁ Ἅγιος συμβουλεύει ὅτι ἀκόμη καὶ οἱ γονεῖς σου ἂν εἶναι ἑτερόδοξοι καὶ ἐμποδίζουν τὴν κατὰ Θεὸν προκοπή σου, νὰ ἀπομακρύνεσαι καὶ νὰ τοὺς ἀποστρέφου, γιὰ νὰ μὴν κινδυνεύσεις καίρια (βλ. «Δεκάλογος εἰς τὴν κατὰ Χριστὸν νομοθεσίαν»)! **Αὐτὸς** ὅμως καὶ ὄχι οἱ ἀγαπιστὲς Οἰκουμενιστὲς εἶχε καὶ ἔχει τὴν ἀληθινὴ Ἀγάπη, τὴν θεία καὶ σωτήρια. **Αὐτὴν** εἶναι ποὺ μᾶς παραδίδει, παραπέμποντάς μας πατρικᾶ στὸν Πρῶτο Θεολόγο Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό, ὁ Ὅποιος διεκήρυξε: «*Ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου*» (Ἰω. 8, 12).

Ὅποιος ἀκολουθεῖ πιστὰ τὸν Κύριο καὶ Θεό μας δὲν θὰ βαδίσει στὸ σκοτάδι οὔτε στὴν παροῦσα οὔτε στὴν μέλλουσα ζωὴ, ἀλλὰ **θὰ ἔχει τὸ Φῶς τῆς Ζωῆς!**

Ἄγιε Γρηγόριε,
«*ίκέτευε διὰ παντός, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν*»!

(*) Βλ. <https://imlp.gr> • Ἐπιμέλ. ἡμετ.